

Correctievoorschrift VSBO PBL

2026

tijdvak 1
woensdag 20 mei
7.30 uur - 9.30 uur

Biologie

Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten in het online AWP-programma.
De scores moeten uiterlijk maandag 1 juni 2026 om 12.00 uur ingevuld zijn.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 30, 31 en 32 van het Landsbesluit eindexamens vwo-havo-vsbo d.d. 23-06-2008, PB 2008 no 54.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van bovenvermelde artikelen van het Landsbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.
- 3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 4 De examinerator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

- 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Eenzelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dit examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij dient de fout of onvolkomenheid wel mede te delen aan het ETE. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen door het ETE rekening gehouden.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit centraal schriftelijk examen VSBO PBL Biologie eerste tijdvak 2026 kunnen maximaal 68 scorepunten worden behaald. Het examen bestaat uit 45 vragen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

- 1 **maximumscore 1**
voortplanting 1

- 2 **B**

- 3 **maximumscore 2**
Mogelijke antwoorden:
1. Stevigheid (geven aan het lichaam).
2. Bescherming (van organen).
3. Vorm geven (aan het lichaam).
4. Beweging (mogelijk maken).

Elk juist genoemde: 1 punt.

- 4 **maximumscore 2**
Mogelijke antwoorden:
spier(weefsel), zenuw(weefsel), vet(weefsel), huid(weefsel),
kraakbeen(weefsel), bindweefsel, dekweefsel, hormoonklierweefsel,

Drie correcte weefsels genoemd, 2 punten.

Twee of slechts één correct weefsel genoemd, 1 punt.

Geen correct weefsel genoemd, 0 punten.

- 5 **maximumscore 2**
Nummers op volgorde: 1a → 2a → 14a → 16a → 18b → 19a 1
Naam: Totèki / (gestreepte anolis). 1

- 6 **maximumscore 2**

uitspraak	waar	niet waar
De bacterie heeft meerdere cellen.		x
De bacterie heeft geen weefsel.	x	
De bacterie heeft zijn eigen organen.		x

Drie rijen correct aangekruist, 2 punten.

Twee rijen correct aangekruist, 1 punt.

Minder dan twee rijen correct aangekruist, 0 punten.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 B

8 A

9 B

10 D

11 B

12 A

13 maximumscore 2

P is **kiem** of **worteltje**, Q is **zaadlob** of **navel**, R is **zaadhuid**.

Drie namen juist ingevuld, 2 punten.

Twee of slechts één naam juist ingevuld, 1 punt.

Geen namen juist ingevuld, 0 punten.

14 A

15 maximumscore 2

reducenten

voedingsstoffen.

1

1

16 maximumscore 2

Taak van de maag	Doet de maag met ...
1). Het kneden en mengen van voedsel .	maagspieren
2). Het verteren van voedingsstoffen .	maagsap
3). Het doden van bacteriën.	maagzuur

Drie rijen correct, 2 punten.

Twee of slechts één rij correct, 1 punt.

Nul rijen correct, 0 punten.

17 maximumscore 2

(1). fluoride/fluor

(2). kalk

(3). ijzer

Drie mineralen juist ingevuld, 2 punten.

Maar twee mineralen of slechts één mineraal juist ingevuld, 1 punt.

Geen mineralen juist ingevuld, 0 punten.

Vraag	Antwoord	Scores												
18	maximumscore 2 afvoerbuis twaalfvingerige darm	1 1												
19	maximumscore 2 (1). speeksel (2). maag (3). verteerd <i>Drie woorden juist ingevuld, 2 punten.</i> <i>Maar twee woorden of slechts één woord juist ingevuld, 1 punt.</i> <i>Geen woorden juist ingevuld, 0 punten.</i>													
20	maximumscore 2 <table><tr><th>letter</th><th>naam</th></tr><tr><td>P</td><td>slok darm</td></tr><tr><td>Q</td><td>maag</td></tr><tr><td>R</td><td>dikke darm</td></tr><tr><td>S</td><td>dunne darm</td></tr></table> <i>Vier of drie namen juist ingevuld, 2 punten.</i> <i>Twee of slechts één naam juist ingevuld, 1 punt.</i> <i>Geen namen juist ingevuld, 0 punten.</i>	letter	naam	P	slok darm	Q	maag	R	dikke darm	S	dunne darm			
letter	naam													
P	slok darm													
Q	maag													
R	dikke darm													
S	dunne darm													
21	C													
22	maximumscore 2 <table><tr><th>voedingsstoffen</th><th>bouwstoffen</th><th>brandstoffen</th></tr><tr><td>eiwitten</td><td>x</td><td>x</td></tr><tr><td>vetten</td><td>x</td><td>x</td></tr><tr><td>mineralen</td><td>x</td><td></td></tr></table> <i>Nul fouten, 2 punten.</i> <i>Eén of twee fouten, 1 punt of een rij helemaal juist, 1 punt.</i> <i>Anders, meer dan 2 fouten, 0 punten.</i>	voedingsstoffen	bouwstoffen	brandstoffen	eiwitten	x	x	vetten	x	x	mineralen	x		
voedingsstoffen	bouwstoffen	brandstoffen												
eiwitten	x	x												
vetten	x	x												
mineralen	x													
23	D													
24	B													
25	maximumscore 2 cholesterol kransslagader	1 1												

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

26 maximumscore 2

naam onderdeel	letter
aorta	U
linkerkamer	Q
rechterboezem	R

Drie letters juist, 2 punten.

Twee letters of slechts één letter juist, 1 punt.

Nul letters juist, 0 punten.

27 maximumscore 1

leerling	uitspraak	juist	onjuist
Gerrick	Slagaders liggen dieper in het lichaam dan aders.	x	
Riano	Slagaders vervoeren bloed van het hart naar de organen.	x	

28 A

29 D

30 maximumscore 1

zuurstof

koolstofdioxide

31 maximumscore 2

letter	naam onderdeel
P	neusholte
Q	luchtpijp
R	longen

Drie namen juist ingevuld, 2 punten.

Twee of slechts één naam juist ingevuld, 1 punt.

Geen namen juist ingevuld, 0 punten.

32 D

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

33 maximumscore 2

uitspraak	waar	niet waar
De lucht die zij inademt is kouder dan de lucht die zij uitademt.	x	
De lucht die zij inademt is vochtiger dan de lucht die zij uitademt.		x
De lucht die zij inademt bevat meer koolstofdioxide dan de lucht die zij uitademt.		x

Drie rijen juist ingevuld, 2 punten.

Twee of slechts één rij juist ingevuld, 1 punt.

Geen rijen juist ingevuld, 0 punten.

34 maximumscore 2

onderdeel	letter
niermerg	B
nierschors	A
nierbekken	C

Drie letters juist ingevuld, 2 punten.

Twee letters of slechts één letter juist ingevuld, 1 punt.

Geen letters juist ingevuld, 0 punten.

35 maximumscore 2

onderdeel	letter
hersenstam	R
zenuwen	T
kleine hersenen	Q
grote hersenen	P
ruggenmerg	S

Vier of drie letters juist, 2 punten.

Twee letters of slechts één letter juist, 1 punt.

Nul letters juist, 0 punten.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

36 maximumscore 2

letter	naam
K	opperhuid
L	lederhuid
M	onderhuids bindweefsel

Drie namen juist ingevuld, 2 punten.

Twee of slechts één naam juist ingevuld, 1 punt.

Geen namen juist ingevuld, 0 punten.

37 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken:

Warmte geven / warmte houden / isoleren / lichaamstemperatuur regelen / lichaamstemperatuur houden.

38 maximumscore 1

sneller ademen / verhoogd glucosegehalte

39 maximumscore 2

fasenaam	leeftijdperiode
baby	tussen 0 en 1½ jaar oud
peuter	tussen 1½ en 4 jaar oud
kleuter	tussen 4 en 6 jaar oud
(school)kind	tussen 6 en 11/12 jaar oud
puber	tussen 11/12 en 16 jaar oud

Drie perioden juist ingevuld, 2 punten.

Twee of slechts één periode juist ingevuld, 1 punt.

Geen perioden juist ingevuld, 0 punten.

40 C

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

41 maximumscore 2

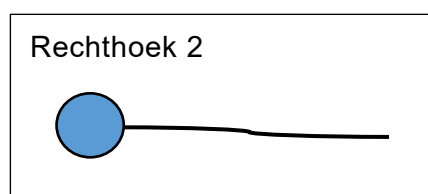
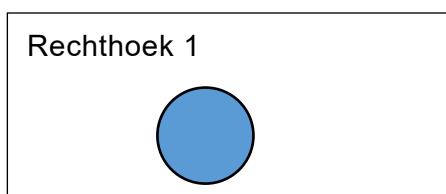
onderdeel	letter
schaamlip	T
eileider	P
eierstok	Q

Drie letters juist ingevuld, 2 punten.

Twee letters of slechts één letter juist ingevuld, 1 punt.

Geen letters juist ingevuld, 0 punten.

42 maximumscore 2

Voor eicel: Een ronde /ovaal gevormde vorm getekend.

1

Voor zaadcel: Een ronde /ovaal gevormde vorm met een staart getekend.

1

43 B

44 maximumscore 2

eileiders

1

bevruchting / innesteling

1

45 B